

NÉPSZABADSÁG

COMPUTER


T E C H N I K A

V. évfolyam, 26. szám

Informatikai magazin

1998. szeptember 1.

„Természetes vonzerő”



HOVAP 36 GARANCIA

HYUNDAI

Distribútor:
Tel.: 452-4600
Fax: 350-1351

HRP
HRP HUNGARY KFT

Cseppfolyósított

zene

12-13. oldal

Száguldás

és Cheatek

10-11. oldal

Ház- és kerttervezés

három

dimenzióban

14. oldal

Hálóra, magyar!

7. oldal

Kalózdalok (2.)

6. oldal

Mi kerül
a főnök feneké alá?
8-9. oldal



www.comptech.hu

elender internet

Elender Informatikai Rt.

subi
net

Internet szolgáltatója.

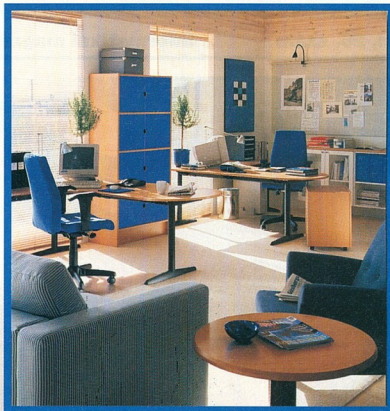
1134 Budapest, Váci út 37. • Tel.: 465-7800 • Fax: 465-7899 • <http://www.elender.hu> • info@elender.hu

A munka őse

Valamikor réges-régen volt a semmittevés. Akkoriban csak lekapták az emberek a fákról a gyümölcsöt, és kész. Aztán később elkezdtek vadászni és halászni, ami már jóval megerőltetőbb volt.

És ez azóta így megy. Egyre embert próbálóbbak a feladatok. Mára odáig fejlődött a dolog, hogy a két kezünk már nem is elég a munkához. Már az agyunk kell. De ez így van jól. Így érezhetjük magunkat alkotó embernek. A munka örömét viszont sok minden befolyásolja. Például egy jól berendezett iroda, amely némi egyedi stílust vagy bájt sem nélkülöz, csodákat tehet.

Kérd ingyenes irodabútor-katalógusunkat a 460-3111-es számon!



IKEA®
Érezd magad otthon!

hat

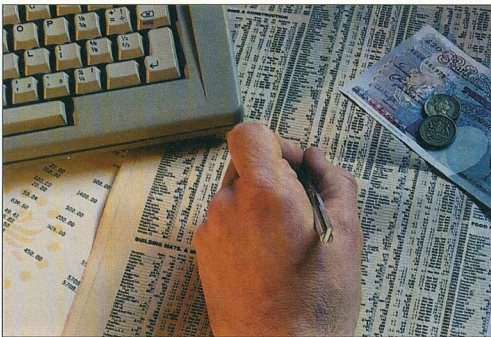
Folytatódik a Sulinet

A Sulinet program az eredeti terveknek megfelelően folytatódik – jelentette ki lapunk érdeklődésére Pokorni Zoltán oktatási miniszter. A Sulinet egyik legnagyobb szabású vállalkozása indul az ősszel: megkezdődik az általános iskolák rákötése az internetre. A miniszter szerint szeptembertől az érdemi-tartalmi fejlesztésekre kell helyezni a hangsúlyt. Pokorni úgy látja, hogy sokan csodaszökőnek tekintik az internetet az oktatásban, holott szinte még el sem kezdődött az a munka, amely a tanításban történő konkrét felhasználás lehetőségeit dolgozta ki. Az bizonyosnak látszik, hogy a látványos propagandaelemek – Sulinet, Sulinet-újság, Sulinet-sátor a Diákszigeten – a jövőben elmaradnak.

Tovább csökkenő PC-árak

A lakossági felhasználásra szánt PC-k már 400 dollár alatti áron is elérhetők – jelentette az AP. Tizenhét hónappal ezelőtti sikerült áttörni az 1000 dolláros bűvös határt. Így a PC-k már minden átlagos amerikai család számára elérhetővé váltak. A Micro Center 13 boltból álló üzletláncá Power Spec című gépeit 299 dollárért kezdte árulni ebben a hónapban. A PrecisionTech LLC kaliforniai PC-gyártó Gazelle típusú számítógépet ugyanezen az áron vezette be. Az alacsony árak nem tartalmazzák a monitort, amelyek általában 150 dollárnál kezdődnek. A ZD Market Intelligence elemzője szerint

az alacsony árak az kis jövedelmű családok körében PC-vásárlási hullámot indítanak el. Eddig ezeket a családokat volt a legnehezebb megközelíteni. Ezek az árak lehetővé teszik, hogy az amerikai családok 50 százaléka PC-hez jusson az év végéig.



Lézerkorongon a Nagy Pallas is

Jó magyar lexikonban szükkölködő világunkban méltán keresett a legendás Révai Nagy Lexikona, amely most számítógépre „hangszerelve” is méltó és rangos vetélytársat kapott a 16 kötetes Pallas Nagy Lexikona révén, az Arcanum Kft. munkatársainak jóvoltából.

A nagyméretű adatbázisok építésével, elektronikus formában tárolt adatok konverziójával, adattárba szervezésével, programfejlesztéssel foglalkozó cég (legnagyobb partnere: a Paksi Atoeromű, az Országos Széchényi, az Országgyűlési, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, a Magyar Országos Levéltár) egyetlen CD ROM-on jelentette meg – saját ismeretlege szerint – az első, teljes szövegű, 110 ezer címszót, 10 ezer ábrát, 150 színes táblát tartalmazó elektronikus nagylexikont. Az ilyen kiadványoktól megszokott módon 35 ezer kereszthivatkozás is segíti a gyors keresést, a találati gazdagságot.

A Pallashoz hasonló teljes szövegű adatbázisokban (Verstár '98, a nyolc teljes fordítást tartalmazó Biblia, Pannon Enciklopédia, vagy a Parlamenti Napló meg a többi) használt, az egyenes magyar FolioNet Kft. szakemberei által kifejlesztett FolioViews program különösen kifinomult keresést tesz lehetővé, miközben teljesíti a szokásos Windows-funkciókat (vágólap, formázás, könyvjelző stb.) is.

Az Arcanum és a FolioNet munkakapcsolatának terméke a Parlamenti Napló is: az 1990–98 közötti ülészakok jegyzőkönyveit örökíti meg, kitűnő segédeszköz ad napjaink krónikáit, az újságírók és a múltat kutató történészek kezébe egyaránt.

(kulcsar.laszlo@ligetpress.datanet.hu)

Kényelem az irodában

Fehérneműgyártó cégnél jártam a nyár elején. A hatalmas, jól megvilágított üzemsarkokban a székek tüntek fel legelőször. „Ennél a fűrésztől ülőmunkánál nagyon fontos a jó minőségű, korszerű, kényelmes ülőalkalmatosság, ezért több típust hoztunk, és a dolgozók maguk tesztelték, választották ki a legcélstérűbbet” – magyarázta el a vezérigazgató. Akik hosszú órákat töltenek naponta frásztal, munkaasztal mellett, azok tudják csak igazán, mennyire szerencsés az a munkahely, ahol a bútórésztervező szakemberek által kidolgozott egészségügyi szempontok is meghatározóak.

Fontos természetesen a külsín: lép az ember egy idősebb, körbenéz, és máris kialakul valamilyen kép az illető cégről, intézményről, illetve az frásztal mögött ülőről. A vagoni érv benedezéstől a szedett-vedett, kopott asztalig, szakadt huzatú székig igen széles a skála. Ahány iroda, annyiféle, igényességtől, anyagi helyzetől és természetesen ízléstől függően. Sokatmondó és öröndetes, hogy a bútortárcan nagyságrenddel nőtt az irodabútor-forgalom. Az okos főnök persze tudja: a munka minősége nem csupán irodabútor kérdése.

Tóth Ibolya

COMPUTER TECHNIKA

A Népszabadság informatika magazinja

Internet: <http://www.comptech.hu>

webdesign: Guards Rt.

Lapalapító: PersonArt Kft.

A szerkesztőbizottság elnöke:

Lónyai László

Felelős szerkesztő: Széles Ferenc

Szerkesztő:

Jávorszky Béla Szilárd, Tóth Ibolya

Főmunkatárs: Klátyk István

Munkatársak: Ducsik Mariann,

Fülöp Norbert, Gece Mariann, Szabó Csilla,

Szabó Gabriella

Kiadja a Népszabadság Részvénytársaság

Felelős kiadó:

Lengyel L. László, ügyvezető igazgató

Szerkesztőség és reklámiroda:

PersonArt Kommunikációs Ügynökség

1141 Budapest, Komocsy utca 5-7.

Hirdetési igazgató: Gyuráki Attila

1141 Budapest, Komocsy utca 5-7.

Telefon: 469-30-30, Telefax: 469-30-40

e-Mail: comptech@comptech.hu

CompuServe: 100324.654

Tördelés, tipográfia: PersonArt

Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.

ISSN 1418-2432

Microsoft-per - elhalasztva

(CNET) Az Egyesült Államok kormánya által a Microsoft ellen indított antitrösztper kezdetét szeptember 8-ról szeptember 23-ra halasztották – jelentette be az ügyben eljáró bíró, Thomas Penfield Jackson. A bíró azért döntött a per kezdetének elhalasztása mellett, mivel még jelentős mennyiségű feltárlással maradt, illetve a média érdeklődése miatt kének a pert megelőző meghallgatások is.

Súlyos biztonsági hiba a Hotmailben

(CNET) A Hotmail, a Microsoft ingyenes e-mail-szolgáltatója lapzártakor lázasan dolgozott annak a hibának a kijavításán, amelyre egy kanadai cég, a Specialty Installations hívta fel a figyelmet a cég fejlesztői oldalain. A biztonsági hiba következtében egy rosszindulatú JavaScript-programozó megváltoztathatja a felhasználó Hotmail weboldalát. A megváltoztatott oldalon bármilyen parancsra azt írja ki a gép, hogy az idő lejárt (time expired), és újból kéri a címet, illetve a jelszót. Ezután már a valódi Hotmail oldalra jut vissza a felhasználó, de közben a programozó már meg is szerezte a belépéshez szükséges jelszót. A Hotmail ingyenes szolgáltatását jelenleg 22 millióan használják.

Hangfelismerő szoftver a Lucenttől

(CNET) A Lucent Technologies egy új hangfelismerő szoftvercsomagot mutatott be a napokban, emellett egy egyezményt írtak alá az Intellel az új technológián alapuló üzleti alkalmazások fejlesztésére. A Lucent a Bell Labs több mint 20 éves fejlesztéseinek alapuló hangfelismerő alkalmazási platformját fejlesztőknek szánja, akik a szoftver segítségével Windows-alapú hangfelismeréssel működő alkalmazásokat készíthetnek. A szoftver integrálja az automatikus hangfelismerést és a szöveg-hang szintézist lehetővé tévő technológiákat, így olyan alkalmazásokat készíthetnek, amelyeket mikrofonon vagy akár telefonon keresztül is irányítani lehet. A Lucenten kívül más óriás cégek, így például az IBM, az In-

tel és a Microsoft is komolyan foglalkozik a beszédfelismerés alkalmazásának lehetőségeivel.

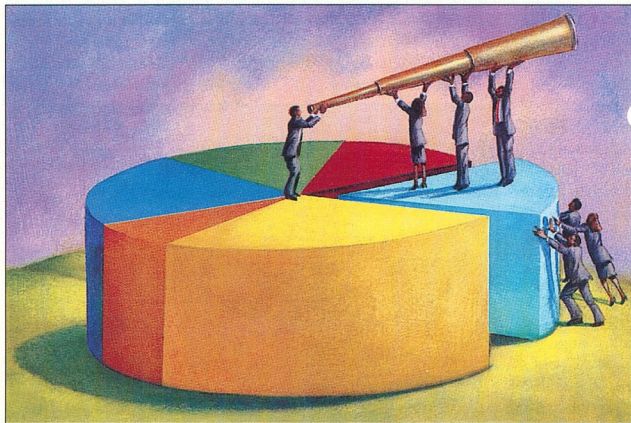
Word '97-hiba a Windows '98-nál

(CNET) Egy Microsoft Word '97-hiba okozhat problémát a Windows '98 felhasználóknál, amely az egyik „Automatikus javítás” (AutoCorrect) parancsnál jelentkezik. Ha egy felhasználó menteni akarja szövegét azt követően, hogy egy szót vagy kifejezést szűrte be a szövegbe a „Szövegátár”-ból (AutoText) dupla klikkeléssel, a Word '97 lefagy, és elvesz minden le nem mentett információ. A Microsoft a hibát már a Windows '98 hivata-

Quake, Quake II – kultikus hírnévre tett szert. A Quake III Arenát már kifejezetten hálózati játékká alakították ki, ha pedig egyedül játszunk majd, az eddig megszokott szörnyek helyett mesterséges intelligenciával felvértezett ellenfelekkel, „botokkal” kelthetünk harcba. A játékhoz egy új grafikus motor készül, és tovább tökéletesedik a háromdimenziós környezet is.

Hirdetések az interneten

(Reuters/CNET) Az internetfelhasználók számának folyamatos növekedése és a legnagyobb hirdető megjelenése mellett 2003-ra az online hirdetések értéke több mint 15 mil-



los bevezetése előtt 3 nappal jelezte weboldalain, de még mindig nem készítette el a javítást. A hiba a Windows '95 esetében nem jelentkezik, továbbá akkor sem, ha a kijelölt kifejezést a Beszúrás (Insert) parancssal szűrjük be a szövegbe.

A Quake-ből soha nem elég

(Wired News) Sokmilliónyi Quake-harcosnak kezdett el sebesebben járni a keze az égen a hírre: az id software bejelentette, hogy jövőre megjelenik a Quake III Arena. A szoftvercég korábbi játékaival – Doom, Doom II,

liárd dollárra emelkedik majd világszerte – derül ki a Forrester Research jelentéséből. Az Egyesült Államok idén várhatóan mintegy 1,3 milliárdos online hirdetési piaca eközben várhatóan 10,5 milliárd dollárra emelkedik. Tavaly még az egész világon 1 milliárd dollárnál kevesebbet költöttek internetes hirdetésekre. 2003-ra az USA-ban az online hirdetések értéke meghaladja majd a rádiós és a nyomtatott sajtóban megjelenő hirdetéseké – szól a jelentés.

India – vége a telefonszexnek

(Newsbytes) Indiában úgy döntöttek, hogy véget vetnek a nemzetközi telefonszex-hívásoknak. Sushma Swaraj kommunikációs miniszter asszony – aki az állam kezében lévő telefonmonopóliumot felügyeli – bejelentette, hogy elvágják a nemkívánatos, külföldi telefonszex-szolgáltatók felé irányuló hívásokat. Swaraj szerint a lépés nem sérti a szabadságjogokat, és nem ütközik az indiai törvényekbe sem. Amellett, hogy a szolgáltatások obszcének, sokba is kerülnek a telefon-

A hét mondása

„A jó programozó: lusta, türelmetlen, pimasz.”

Larry Wall,
a Pearl nyelv megalkotója



társaságának, mivel minden kapcsolat után dollárban kell fizetni a külföldi szolgáltatóknak – érvelt a miniszter.

Felhizlalt szoftverek

(Computerworld) A Standish Group International egy 100 céget átfogó felméréséből kiderült, hogy a számítógépes alkalmazások lehetőségeinek 45 százalékát soha, 19 százalékát ritkán, 16 százalékát néha, 13 százalékát gyakran és csak 7 százalékát használják állandóan. Annak ellenére, hogy egy alkalmazás legtöbb lehetőségét csak ritkán veszik igénybe, a szoftverek egyre nagyobbak lesznek. Például: a Windows a 3 millió program-sorítól (Windows 3.1) eljutott a 14 millió programsorig (Windows '95), majd a 18 millióig (Windows '98).

Hódító iMac

(Munkatársunktól) Minden előzetes várakozást felülmúlt az Apple legújabb üdvöskénének, az iMac-nek a piaci fogadtatása. Csak Amerikában egy hónap alatt százötvenezer megrendelés érkezett a gépre. Európából ugyan egyelőre még nincsenek adatok, de várhatóan az öreg kontinensen is az elkövetkező hónapok slágere lesz az iMac. Mint azt az Apple Magyarországtól megtudtuk, a Cupertinoi újdonság szeptember közepétől itthon is kapható lesz, 350-400 ezer forint közötti áron. Az iMacet leginkább internetes szörfölésre és multimédiás alkalmazásokra ajánlják, de az átlátszó(!) műanyag mögötti hardver – 233 MHz-es PowerPC G3-as processzor, 32 MB SDRAM, 4 gigás winchester, kétszatos USB (Universal Serial Bus), 24-szeres CD-ROM, 33 Kbps modem, térhatású SRS hangszórók és egyéb apróságok – többet sejtet. A CNET jelentése szerint a ComputerWare, az USA legnagyobb kizárólag Apple-gépeket forgalmazó cége egy 500 főre kiterjedő felmérés során azt a meglepő ered-



ményt kapta, hogy a vásárlók 13 százalékát egy windowos gépet cserélt le az új iMacre. Egy másik felmérés szerint a vásárlók 15 százalékának az iMac az első számítógépe. Amennyiben az Apple az év végéig legalább 400 ezer iMacet ad el, ebből 120 ezer lehet azoknak a száma, akiket a Macintosh-platform hódít meg a „Wintel-világ” helyett.

Nyílik az Iridium-égbolt

Telefonálhatunk az űserdőből is

Hírek szerint szeptembertől akár használhatjuk is az Iridium rádiótelefon. Az elnevezés olyan műholdas telekommunikációs rendszert takar, melynek segítségével a Föld bármely pontján elérhetőek leszünk. Az óceán közepe, a legmagasabb hegycsúcsok többé nem jelentenek kommunikációs fehér foltokat. Így a térerő, lefedettség és az „új magyar nyelv” egyéb gyöngyszemei hamarosan idejétmúltá válhatnak. Minderről 72 műhold gondoskodik a jövőben, amelyek a köztük lévő, úgynevezett térháló segítségével tartják egymással közvetlenül a kapcsolatot. A Föld teljes lefedéséhez egyébként 66 műhold is elegendő, a többit csak a biztonság kedvéért állították pályára. Ezek mellett üzembe helyeznek még 11 földi állomást is, amelyek összeköttetést biztosítanak a helyi telefonhá-

zalatokkal, elvégzik a felhasználók azonosítását és a számlázást.



eliaszthatja a vásárlókat. A Motorola szakemberei – ahogy illik – optimisták, és bíznak az életmentő csoportok és a médiában dolgozók érdeklődésére. A világ legeldegottabb, fejletlen részein dolgozókban valóban óriási segítség jelenthet a mindenhol használható maroktelefon. Am kétseges, hogy ez a szűk vásárlóerő elég-e a befektetett milliárdok megtérüléséhez.

Az átlag felhasználók szempontjából előnyös, hogy dual, azaz kétnormás kiadásban készülnek majd a telefonok. Így, amennyiben van térerő, a készülék automatikusan GSM üzemmódra vált – remélhetően annak percdíjéért –, míg térerő híján műholdon keresztül jön létre a kapcsolat. Ezen kívül az Iridium rendszer kereskedelmi szolgáltatásának segítségével az előzetek mobil tele-

fonjukon és személyhívjukon hang, személyhívó, fax- és adatviteli funkciókat egyaránt használhatnak, gyakorlatilag az egész világon.

Érdesen néhány szót ejteni a Motorola műholdas telekommunikációs rendszerének vetélytársairól is. Christopher Galvin, a Motorola vezérigazgatója már koccintott cége sikerére, ám azért nem írhatunk le minden versenyzőt. Számolni kell például az Inmarsat leányvállalatának, az Iconak, az amerikai Loral vezette GlobeStar, illetve az ugyancsak amerikai Odyssey konzorciumával, akik minden metgesnek műholdas távközlési technológiájuk szabadalmaztatásáért. Nem szabad megfeledkezni a szintén amerikai Teledesic Co.-ról sem, főleg hogy a Microsoft elnöke, Bill Gates is érdeklődik iránta. A Motorola azonban frappáns választ adott a kihívásokra, ugyanis bejelentette: 2000 és 2010 között nem kevesebb, mint 500 műholdat állít pályára.

A szkeptikusok most a méregdrága műholdas hálózat megtérülésében kételkednek, hiszen a nem olcsó készülékek és a magas – tervek szerint 2-3 dolláros – percdíj könnyen

fontjukon és személyhívjukon hang, személyhívó, fax- és adatviteli funkciókat egyaránt használhatnak, gyakorlatilag az egész világon.

Érdesen néhány szót ejteni a Motorola műholdas telekommunikációs rendszerének vetélytársairól is. Christopher Galvin, a Motorola vezérigazgatója már koccintott cége sikerére, ám azért nem írhatunk le minden versenyzőt. Számolni kell például az Inmarsat leányvállalatának, az Iconak, az amerikai Loral vezette GlobeStar, illetve az ugyancsak amerikai Odyssey konzorciumával, akik minden metgesnek műholdas távközlési technológiájuk szabadalmaztatásáért. Nem szabad megfeledkezni a szintén amerikai Teledesic Co.-ról sem, főleg hogy a Microsoft elnöke, Bill Gates is érdeklődik iránta. A Motorola azonban frappáns választ adott a kihívásokra, ugyanis bejelentette: 2000 és 2010 között nem kevesebb, mint 500 műholdat állít pályára.

Kalózdoldalak (2.)

internet-suli



Előző számunkban arról írtunk, nagyjából hol kell keresni a weben a Warez-oldalakat, vagyis a szoftverek feltört változatát forgalmazó helyeket. Legtöbbször nem tudjuk elmenteni magunknak egy biztos forrás URL-jét, mert az illegális programokat tartalmazó oldalak címe hetente akár többször is módosul. Jobban járunk, ha napi frissítést ígérő linkgyűjteményt teszünk el a Bookmarks (Kedvencek) közé, innen a legkönnyebb belátni a napi Warez-kínálatot.

Az a néhány speciális kifejezés, amelyet hagyományosan csak a kalózszoftvereket terjesztő oldalak használnak, megkönnyíti megtalálásukat a szavak alapján indexelő keresőrendszerekben. Amikor egy kalózdoldal Crack vagy Crack feliratú linket látunk, mögötte kis DOS-alapú programokat, vagy a hozzájuk vezető linkeket leljük. Ezeket a néhány kilobájtos feltörőket „személyre”, vagyis programra és verzióra szobottan készítik az erre szakosodott hackercsoportok, alkalmazásuk célja pedig a másolásvédelemmel, 15 napos próbaidővel terjesztett szoftverek teljes értékűvé tétele. A cracket kicsomagolás után a program főkönyvtárába kell másolni (előtte érdemes vírusellenőrzést is végrehajtani), és ott le kell futtatni. Ha a verziószám is stimmel, valamint éppen nincs használatban a feltörendő állomány, akkor a program unregisteredből fullversionné változik. Léteznek más céllal megírt crackek is, ezekkel például arról a kiegészítő szokásáról tudjuk „leszoktatni” a játékprogramot, hogy elindításkor ellenőrizze a CD-meghajtóban az eredeti CD meglétét.

A Serial-listákon a programok biztonsági kódjait gyűjtötték csokorba. Ha például a Windows 95 telepítése csak azért nem sikerül, mert elvesztettük a 10 számjegyből álló kódot, könnyen kereshetünk magunknak egy ugyanolyan jól működő pótlást. Erre a feladatra egyébként már keygenerátor is írtak: a kis programmal bármikor működőképes kódot hozhatunk létre.

A sorozatszámlistákban mindent megtalálunk, ami a „regisztrált” programok használatához szükséges. A shareware programok használói a teljes változat megvásárlásakor a

pénz mellett a felhasználói nevet (username) is elküldik, erre egy számból és betűkből álló kód (serial number) érkezik válaszul. A kettő együtt képes teljes verzióvá változtatni a már kipróbált és bevált szoftvert. Azon nem zavar, hogy a programozót megkárosítja 15 vagy 25 dollárral, és még arra sem érzékeny, hogy nem a saját neve, hanem például a „PhRoZeN CR9W 97” felirat díszleleg a program ablakának tetején, az jól elcsemegezhet a sok ezer program sorozatszámát tartalmazó listákkal. Vannak olyan kedvelt programok, például a Norton Utilities vagy a Nuts&Bolts, amelyekhez cracket és szériaszámot egyaránt találni. Természetesen mindkét megoldás képes ellátni a dolgát. A serial number használata talán annyival elegánsabb a cracknél, mint amikor pótkulccsal indítjuk be az autót, ahelyett hogy szétvernénk a gyújtáskapcsolót, és a dróttokkal zárnánk rövidre a gyújtást.

Természetesen léteznek már Crack-re és Serial-ra szakosodott keresőszolgáltatások is. A tengerentúlon nagy megbecsülésre tett szert egy szlovák site (<http://hack.box.sk>), de mivel ez nekik elég távol van, a hackeroldalak a sok jó tulajdonsága mellett a lassúságát is emlegetik. Ez a naponta frissített adatbázis crackek és szériaszámok nagy forgalmú beszerzési helye, ha elküldünk neki egy programnevet, azonnal megmutatja, hogy a hozzávalókat melyik site-on találjuk meg. A programok „regisztrálásához” szükséges sorozatszámokat részben saját gépén tárolja. Alig néhány száz az indexelt hackersite-ok száma, de itt mégis a 24 karátos Warez-főletért találjuk. Az adatbázisba igen egyszerűen, az URL megadásával lehet oldalakat felvetetni, mégsem kerülne be a holt linke mutató, vagy a pomóhírdetéseken kívül semmi érdemlegeset nem tartalmazó webcímek. A HackBox a Multimedia Xploremek legalább öt különböző változatához ismer cracket, de az sem jelent gondot, ha a Macro-media Dreamweaver próbaverziójával, vagy a Cleansweep Deluxe 3.07-tel akadt egy kis problémánk.

Vértes A. Balázs
(motodog@freemail.c3.hu)

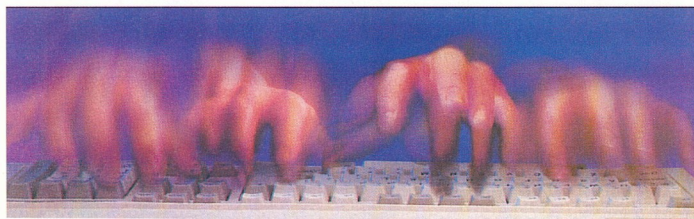
A HÁLÓ VILÁGA

TEMÉRDEK WEBRÁDIÓ. Több mint 100 országból összesen körülbelül 1550 rádióállomás fogható az interneten keresztül, legalábbis ha a hallgatónak rendelkezésére áll a megfelelő felszereltségű számítógép – derül ki az immár második alkalommal kiadott „Passport to Web Radio” című könyvből. Ez már lényegesen több, mint amennyi egy jó minőségű hagyományos rádióval fogható, egy adott helyen ugyanis jó esetben is csak körülbelül 300-400 közép-, rövid-, és ultrarövid-hullámú adás hallgatható. A könyv kiadója – amely már 1984 óta jelentet meg hasonló kiadványt a rádióállomásokról – szerint 3-5 éven belül szinte valamennyi rádióállomás felköltözik az internetre is.

SZAFARI AZ INTERNETEN. Menj szafarira Afrikában, találkozz a híres afrikai elefántokkal, látogasd meg az Amboseli Nemzeti Parkot, és tanulj arról, hogyan kommunikálnak egymással a szürke ormányosok. Nagy csak barangolj: <http://www.pbs.org/nature>.

REKORD AZ INTERNETES VÁSÁRLÁSOKBAN. Tavaly szeptember 1-én júniusig havonta körülbelül 8 százalékkal emelkedett azon internetezők száma az USA-ban és Kanadában, akik a világhálón keresztül vásároltak – állítja jelentésében a Nielsen Media. A legtöbbet a férfiak vásárolnak interneten keresztül (71 százalékan). Az internethasználat ennél kiegyensúlyozottabb a nemek között: júniusban a mintegy 79 millió észak-amerikai internetező 43 százaléka volt nő, és 57 százaléka férfi. A felmérés további érdekes megállapítása, hogy az észak-amerikai kontinensen a 16-34 éves korosztálynak már több mint fele lóg a világhálón.

NÉPSZERŰ AZ E-MAIL. Egy felmérés, amelyet a Yahoo! Internet Life magazin támogatott, arra az érdekes eredményre jutott, hogy a megkérdezett számítógép-használók 55 százaléka sokkal gyakrabban küld e-mailt, mint amilyen gyakran távolsági telefonbeszélgetést kezdeményez, 33 százaléka pedig a helyi telefonhívásoknál is gyakrabban használja.



Hálóra, magyar!

Egyre több vállalkozás fontolgatja a világhálóra való kijutást. Ki azért, mert haladni szeretne a korrall, ki egyszerűen a jelenlétet tartja fontosnak. Van azonban Magyarországon egy vékonyka réteg, amelyek üzleti megfontolásból, a haszon reményében lép ki az internetre. Ma már a saját honlap nem luxus, gyakorlatilag 70-80 ezer forintból elkészíthető. Ennyiert egy néhány oldalas, viszonylag egyszerű, ám mutató grafikát kérhetünk. Semmi flanc, mozgókép, digitalizált fotó, de ilyenkor nem is ez a cél. Azoknak, akik valóban építenek – a statisztikák szerint legjobb vásárlóként képviselő – győzősökre, azaz a világháló utazóira, mélyebben a zsebükbe kell nyúlniuk.

Egy honlap létrehozásakor az első feladat az arculatterv elkészítése, ami fontos ahhoz, hogy az adott cég egyéni megjelenésével valóban kitűnjön a háló sűrűjéből. Külön, úgynevezett webdesigner céget is felkérhetünk erre a mun-

kára, de a szolgáltatók többsége kérésre ezt a feladatot is elvégzi. Az ár minőségfüggő: egyszerűbb megjelenést már ötvenezerből megúszhatunk, míg a különlegesebb akár 120 ezer forintot is kóstálhat.

A szolgáltató valószínűleg második kérdése a honlap frissítési gyakorisága. Ez azt jelenti, hogy a rajta szereplő adatokat milyen időközönként szeretnék megújítani. Ha naponta, akkor máris hozzáírhatunk körülbelül harmincezer forintot a számlánkhöz. Ekkor ugyanis nem célszerű újra meg újra bevinni a szükséges adatokat a szolgáltatóhoz, ahol azután beírják azt. Külön programra van szükségünk, amivel azután már mi is belevihathatunk honlapunkba, akkor és annyiszor, ahányszor csak szeretnénk. Természetesen heti, havi frissítésnél nincs szükség ilyen programra.

Az ár szempontjából lényeges az úgynevezett statikus – azaz a képernyőn megjelenített – oldalak

száma. Az ár azonban még nagyon sok mindentől függ. A digitalizált fotók és videók, mozgó animációk, azaz rajzfilmbetétek sok-sok programozói munkaórát jelentenek, amit azután a kereskedők pénzben fejeznek ki. Mindenesre az izgalmas és a legkorszerűbb multimédiás trükkökkel megspékelt honlap több 10 millió forintba is kerülhet. Mindenképp érdemes néhány szót ejteni a domainnevekről is. Ha szeretnénk, hogy cégnevünkön szerepeljünk a hálón, akkor ezt háromezer forintért megtehetjük, a meghosszabbításért havonta kétezer forintot kell letennünk az asztalra.

Az interneten természetesen a bemutatkozáson kívül közvetlenül is értékesíthetünk. Ehhez mindössze egy virtuális, azaz csak számítógépen létező üzletre van szükségünk, ahol a vásárlók kedvükre kószálhatnak. Ezek a boltok annyiban hasonlóak a sarki fűszereshoz, hogy a betérők nézelődnek, választ-

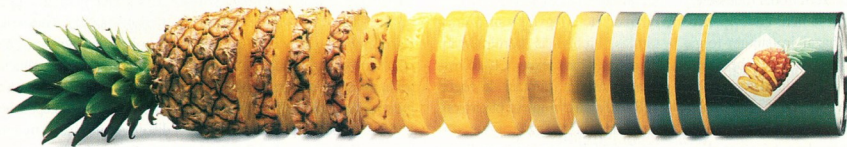
nak, fizetnek, majd továbbállnak. Az üzlet persze drágább, mint egy átlagos honlap: a webdesignerek kétszázezer forint körüli összegért tervezik meg az arculatot – ez a virtuális bolt berendezése. Ehhez jön hozzá az egyszerű belépési költség, ami 130-150 ezer forintot további kiadást jelent. Ezen kívül már csak az üzemeltetés havi díját kell kifizetnünk, és saját üzletünkben szolgálhatjuk ki a világot legkülönfélébb részéről érkező szörfösöket.

Ha már internetes vásárlásról beszélünk, nem kerülhetjük meg az ehhez kapcsolódó legnagyobb problémát: a biztonságot. A SET szabvány bevezetésével – azaz amikor a bankkártyát kibocsátó pénzintézetek ügyfeleiknek saját azonosítót adnak – az üzletbe betérő ügyfelek tökéletesen azonosíthatók. A biztonságért azonban drágán kell fizetnünk, hiszen jelenleg egy tranzakció ára körülbelül 1 dollár körül mozog, amit a kielezett árszeryben mindenképp az üzlet tulajdonosának kell kifizetnie.

Fülöp Norbert

(comptech@comptech.hu)

Az IBM és a Nagy megoldások egy kis helyigényű az International Business Machines Corporation védjegyei. © 1998 IBM Corp.



Termelő

Viszonteladó



e-business

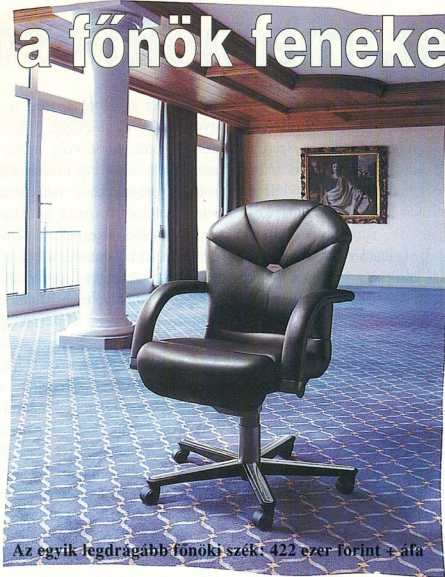
Ne aprózza el magát! Időt és pénzt nyer internet technológiánk segítségével.
www.ibm.hu Tel.: (80) 200 083

IBM

Nagy megoldások egy kis helyigényű

Mi kerül a főnök feneké alá?

Ma már minden beszerezhető, az iroda berendezése csupán ízlés és pénz kérdése. A nagyon olcsó, nagyon gyenge minőségű irodabútorért nem tolonganak a vevők, legtöbben a közepes árkategóriájú termékek közül választanak – s a hazai gyártású irodabútorok többsége ide sorolható. Am a kuncsaft megfizeti a borsos árat is, ha a berendezés elegáns és különleges műszaki megoldású – ez derült ki bútoráruházi kör-sétán alkalmával.



Az egyik legdrágább főnöki szék: 422 ezer forint + áfa

Azokban az áruházakba, ahová ellátogatunk (Ikea, Michelfeit, Domus, Tutto Mobili, Studio B), leginkább a bútorgyártó nagyhalomnak számítót Németországból és olasz földről importálják az alkalmatosságokat, ám akadnak tengerentúlról ideszállított darabok is.

Egy korszerű irodai munkahely megeremése nem kevés pénzbe kerül. A hazai irodabútor-forgalom évente – szakértői becslések szerint – 4,5 milliárd forintra tehető. Fele-fele arányban kerülnek a vevőköz a hazai, illetve külföldi gyártó sorokhoz készített darabok. S míg a két fő ágazat, a magánlakások és a házak bútor iránti kereslet jelentősen visszaesett, addig az irodabútorok területén éppen pozitív trend tapasztalható. A jó minőség még mindig elég drága, csak egyetlen személyre (szék, asztal, fiókok, polcok) több tizedrezt költhetünk. Ehhez jön még az iroda négyzetméterre számolt bérleti díja vagy fenntartási

költsége, az asztali számítógép 100 ezer forint feletti darabára.

A modern irodatermek válaszalnia kell a kor kihívásaira. A számítástechnikai és telekommunikációs eszközök elterjedése miatt új funkcióknak kell megfelelni. Egy íróasztaltól ma már elvárják, hogy legyen kábelcsatornája, amelyben a zsinórok sokasága eltűnethető. Megváltoztak az irattárolás, archiválás körülményei. A mágneslemezeket, CD-ROM-okat másfajta tárolás közegbe kell helyezni, mint a papírokat. Az ülfölk munkát végzők, így a számítógép-felhasználók igénylik az egyéni alkatuknak, szokásaiknak megfelelő irodai környezetet, s az ergonomiai optimumot.

Az irodabútoroknál a praktikummal és a strapabírással hasonló fajsúlyú tulajdonság a kulcsin. Az oly sokszor hangoztatott céges arculatnak, szervezeti kultúrának a vállalaton, irodán belül a dolgozók felé is működni kell. Az utóbbi években a természetes, a fa

iránti növekvő igény mellett erős változás tapasztalható a bútorok színében. Ma a fa eredeti színe (főleg az éger, cseresznye és bükk) dominál. Változatlanul kedvelt a fekete vagy sötét árnyalatú kárpit és drapéria.

A magyar piacon nyolc éve jelent meg az Ikea. A nyugat-európai viszonylatban olcsónak számító, „lapraszelt” Ikea-bútorok első darabjai egy évtizede a bécsi bevásárlóturizmus hullámaina meg jobbra csak a gazdagabb magyarországi otthonokba, irodákba jutottak el, addig a budapesti áruház vevőkörre ma már a középértégből kerül ki. Az irodabútorok ára és minősége is e kategóriának felel meg. Ha a legszükségesebb irodai alkalmatosságok egyikét, az operatív munkára alkalmas forgószéket nézzük: gázrugóval állítható magasságú, görgős verziót nyolcezer forinttól vásárolhatunk, ám ha a háttámla dőlésszögét is változtatni szeretnénk, akkor mélyebben kell nyúlni a ze-

bünkbe. Attól függően, hogy milyen alapanyagból készített és milyen széles karfát, gyapjú-, illetve akrilzutatot, vagy milyen kiképzési ülőkét szeretnénk, 15 ezer forinttól 80 ezerig juthatunk hozzá egy nem különösebben hipersuper, ám a célnak megfelelő, átlagos igényeket kielégítő, praktikus ülőalkalmatossághoz. A skandinávok 55 ezertől 70 ezerig kénálják a „főnök feneké alá valót”; a vezetői széket. Az Ikea-termékeknel előny: egy-egy bútorcsaládnak számtalan eleme van, s ha a későbbiekben szükségessé válik, a megvásárolt bútor stílusában szinte korlátlanul variálható, továbbbízható.

A Magyarországon 1991-ben megjelent Michelfeit a német nyelvterület polgári ízlésének, a szolidabb formáknak és színekül-tűrének a képviselője. Egyes beszőpítéskészítésként ez a forma-és ízlésvilág áll a legközelebb a hazai fogyasztóköz guszúsához. Az irodabútorok árai – hasonlóan az Ikeaéhoz, a Domuséhoz és a Studio Baloghhoz – átlagosak. Ha a hazai bútoripart olyan piramisnak képzeljük el, amelynek az alján – miként a cég marketingési fogalmaztak – az olcsó bútorokat kínáló boltok terülnék szét, a csúcson pedig az exkluzív, drága szalonok vannak, akkor a Michelfeit valahol a piramis közepén helyezkedik el. Az üléseknek maradvá: egy görgős-forgós alapszék itt 15 ezer forintot taksál (csupán a magassága állítható gázrugóval), ám akár 50 ezerért is hozzájuthatunk szimpla ülőalkalmatossághoz. Bőrborítású vezetői székeket 30 ezer forinttól árúsítanak. (Hosszabb ideig benne ülni viszont a 80 ezresben volt komfortos.)

A bútorpiac képzeltbeli árpírámisának csúcson többek között a minőségileg igényes, formakul-



túrójában a magyar közízléstől azonban igencsak távol álló, olasz modelleket értékesítő Tutto Mobili áll, amely sokszor volt kénytelen nagy árleszállításokkal túladni készletén. Édl Román, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Bútortagozatának elnöke ezt két okkal magyarázta az Invest magazinban. Az egyik, hogy a vásárlóerő stagnál, ugyanakkor sok különféle kereskedő jelent meg a magyar piacon, így az árverseny kiegyenlített. A Tutto Mobili ezért pár hete kivonult a drága irodabútorok piacáról, ám a meglévő darabjaitól rabbatokkal megváltik. Alapanyagotól (fém/bőr), szövetről, designtól függően 125 ezer forinttól 250 ezer forintig árúsítják irodai, operatív forgó- vagy vezetői, légpárnás székeiket.

nál. Nos, a puding próbája, ha megesszük. A Svoboda által forgalmazott Giroflex, Actiform és Riider márkájú székek a pazar designon kívül több órán keresztül is kényelmesek, s mindenféle ergonomiai és egészségügyi próbát kiállnak. Szinkronmechanikájuk (az ülőlap és a háttámla együtt mozog a testtel) biztosítja a gerinc stabil tartását. A karfák jobbra-balra, föl-le állíthatóak, a háttámla dőlésszöge, s nem csak magassága szabályozható. S míg a középpárfekvéstű székekre nincs garancia, s a súlyterhelés is limitált (maximum egy 110 kilós embert bír), addig a luxusszékek változatlan minőségét 5 évig szavatolják, s két Rapcsák András vagy a Pa-dő-dő tagok egy időben is ruhuppanhatnak. Am lu-

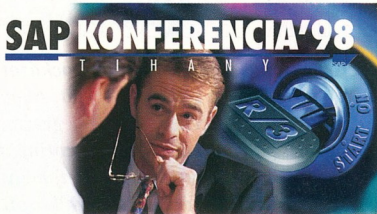


A világon mindenütt van egy űteg, amely megengedheti magának, hogy angol bőrt, távol-keleti mahagónit, vagy amerikai kerti bútor vásároljon. Az ő irodaberendezési igényeiket próbálja meg kielégíteni többek között a Svoboda. Sokan azt állítják – s ha már a székek példáján keresztül mutattuk be az eddigi üzleteket, fejezzük is be ezzel –, azok az ülőalkalmatosságok, amelyek 16 ezer forint helyett 420 ezer forint plusz fába kerülnék, semmivel sem tudnak többet olcsó társaik-

xus és komfort ide vagy oda, egy mai középállalkozásnak nem érnek meg ennyi pénzt ezek a bútorok.

Végül még egy információ az árákról. Míg a Michelfeit, a Domus, az Ikea, a Tutto Mobili árúháza nagy mennyiségű, vagy nagy értékű bevásárlás esetén sem adnak kedvezményt, addig a magánkézben lévők jelentős ár-engedményt tesznek.

Gecse Mariann
(comptech@comptech.hu)



Tihany
1998. szeptember 21-23.

A találkozó menüje: a jövő IT világa, azaz ötletek, kezdeményezések és információk sokasága, mellyel segítséget kívánunk nyújtani üzletmenetük áttekintésében és abban, hogy határozott választ adhassanak a dinamikusan fejlődő piac kihívásaira.

Főbb témáink:

- ▶ Controlling
- ▶ Pénzügy / Számvitel
- ▶ SAP Technológia
- ▶ Logisztikai megoldások
- ▶ SAP iparági megoldások
- ▶ Emberierőforrás-gazdálkodás
- ▶ Vállalatra szabott projekt management
- ▶ Vezetői információs rendszer
- ▶ Internet megoldások
- ▶ Ügyfélszámolók

Információ és jelentkezés: SAP Hungary Kft.
Telefon: 457-83-33 / 125, 101 Fax: 457-83-44

COMPAQ **HEWLETT*** **PACKARD** **PRICEWATERHOUSECOOPERS** **Quality Consulting**

APM CON

dialosic

PRICORP

ANDRISEN CONSULTING

PLAUT

VT-SOFT

KPMG

IDOM

SAP

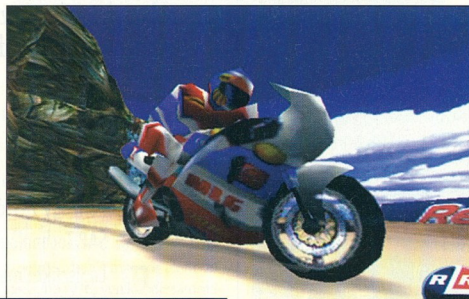
Ülünk a székben, és száguldunk (2.)

Az emberek mindig is szerették volna kockázat nélkül átélni a száguldás, a sebesség érzetét. A magyar nagydíj után Bernie Ecclestone megjegyezte, egy ilyen nagyszerű pályán, mint a Hungaroring, másféle versenyeket is kéne rendezni. Lehet, hogy van, aki még emlékszik rá, kezdetben többek között motorversenyeket is láthatott a nagydíjkor. Piaci körképünkben tehát a motorversenyes programok következnek.

A kétkerekű száguldás kedvelői nincsenek annyira elkényeztetve, mint a Forma-1 rajongói, hasonló mélységű szimulátorokról például ne is álmodozzanak. A jelenlegi motoros játékok arról szólnak, ami a cikk címe, vagyis kényelmes karosszékünkben ülve nyomjuk a gombokat, mintha gázpedált nyomnánk, és megpróbálunk kellő szögben bedölvé túljutni az összes kanyaron.

Az első játék, a Delphine Software terméke, a Moto Racer szinte minden igényt kielégít, már amennyiben még sikerül hozzájutni. Tavaly nyáron jelent meg, és mivel azóta is a legélet-

nagyváros és havas fenyvesekkel keretezett út, valamint salakos krosszpálya, a későbbiekben alkalmunk nyílik még a kínai nagy fal tetején is krosszolni egyet. A motorosok a képernyőn teljesen



hűbb motorszimulátor, ritka és rövid idejű vendég a boltok polcain. Élethűsége dacára távolról sem állíthatunk rajta annyi paramétert, mint egy Forma-1-es szimulátorban, egyszerűen csak többféle motor közül válogathatunk. A motorok négy tulajdonságban különböznek, legnagyobb sebesség, gyorsulás, fékek és úttartás. Ahogy egyre több versenyt nyerünk meg, úgy lesz lehetőségünk egyre több – maximum nyolc – pályára közül választani. Ezek között szerepel a szokásos sziklás terep, tengerpart,

úgy viselkednek, mint a valóságban, ha például nagyon lelassulnak, akkor leteszik a lábukat, viszont nagyon nehezen esnek el. Elég tisztességes sebességgel kell nekimegnünk valaminek, hogy bukjunk egy látványosat.

Aki ilyen típusú perverz élvezetekre vágyik, annak a Redline Racert ajánlom. Repülészsimulátoron kívül ekkora repüléseket nemigen tapasztaltam még játékbán. Bár az első két pályát közepes fokozaton is végig lehet csinálni anélkül, hogy az ember levegye az ujját a gázzal, ennek el-



nek, mint például a Motocross Madnesst. Ebben a játékban az is a cél, hogy minél extrémebb trükköket mutassunk be az irányításunk alatt álló krosszmotorral, például szaltót, elengedett kézzel ugrást, satöbbi. Ezt úgy érhetjük el, hogy még a motoros súlypontjának a helyzetét is nekünk kell kontrollálnunk, a szokásos dolgokon – gáz, fék, sebességváltás, kormányzás – kívül. A másik versenyszám a minél méretelesebb és minél nagyobb számú jármű felett való átúgrás rámpák segítségével, ez egy mini kaszkadőrkepzés. Ha tetszik az ötlet, még senki se rohanjon a boltokba, egyelőre csak a demót lehet letölteni például a gameplanet.com címről, vagy a Microsofttól, a teljes verzió még várat magára.

lenére nagyon könnyen kiköthetünk – persze nem csak úgy, hanem egy-két sziklákon végrehajtott bukfenc után – a tengerben. A grafikai megvalósítás lekörözi a Moto Racert, például vízbe esés a tengerparti sziklákról. Igaz, minden 3D gyorsító kártyát használ, így már ez nem meglepetés. Utánanézzve a játéknak a készítőik website-ján, kiderült, hogy mostanában már nem csak javításokat tölthetünk le kedvenc játékaikhoz, hanem – mint a Redline Racer például – birtokosai lehetünk különféle kiegészítőknél is. Ez esetünkben új motortípusokat jelent, valamint új csapatokat, magyarul más textúrát kap a motorunk, és kicsit mások lesznek a tulajdonságai.

Az utolsó program azt például, hogy egy operációs rendszereket készítő cég tudja az embe- reket szórakoztatni is. Persze ehhez az szükséges, hogy teljesen más jellegű programot fejlessze-

Az utolsó utáni játék, a Castrol Honda Superbike még szintén hiába kereshető a boltokban, és csak azért említem meg, mert egy olyan sportággal foglalkozik, amit 13 évvel ezelőtt, a Hungaroring nyitáskor nem sikerült meghonosítani Magyarországon. A motorozás e válfajában döntgetnek a legerősebb motorok a pályán, mivel ez a Superbike.

Dusa Gábor
(gabord@freemail.c3.hu)

(Szorozatunk utolsó részét az önfeledt autós száguldásnak szenteljük, különös tekintettel a sportautókra.)

A cheatek osztálya

Mivel a számítástechnika és informatika iránt érdeklődők jelentős része nemcsak internet-, de játékmegszállott is, úgy döntöttünk, lehetőségeinkhez képest megpróbálunk mi is a segítségükre lenni. Reményeink szerint rendszeresen jelentkezők az éppen aktuális és valóban használható csalásokkal, közismertebb néven cheatkóddokkal. Bevezetésként álljon itt néhány sokak által kedvelt játék cheatkódja. Ja, és még valami. Ha esetleg tudomásotokra jut bármilyen eddig nem ismert kód, esetleg mindenkinél előbb juttok speciális híradásokhoz, kérünk mindenkit, ossza meg velünk ismereteit. A cím ahová küldeni lehet az infókat: ice@comptech.hu, vagy person3@elender.hu. Előre is köszönöm.

Ashes to Ashes



Játék közben írj be az alábbi szavakat:

ALLLEVELS: összes szint engedélyezése

CREDITS: készítő lista

DESTROY: megsemmisítő mód

FPS: frame rate kijelzés

GODMODE: istenmód

NEXT: pályaugrás

NOAMMO: lőszer nélkül játék

Street Fighter Zero

A karakterválasztó képernyőn menj a véletlenszerű karakter képre, majd kövesd az alábbi utasításokat:

- ha AKUMA-val akarsz játszani, tartsd lenyomva a *+ütés vagy rúgás gombot

- ha M. BISON-nal akarsz játszani, tartsd lenyomva a /+ütés vagy rúgás gombot

- ha DAN HIBIKI-vel akarsz játszani, tartsd lenyomva a



HIRDETÉS

**HÁNYFÉLE HÁLÓZAT
KELL AHHOZ,
HOGY CÉGE
SIKERES LEGYEN?**



Space+ütés vagy rúgás gombot.

Az ütés vagy rúgás gombbal a karakter színét lehet változtatni.

Flight Simulator6



Érdekesség:

1. Indítsd a programot.
2. A menüben válaszd a „World”, majd a „Set Location” opciókat.
3. Állítsd be a következő adatokat: Északi hosszúság 47° 39' 23”, Nyugati szélesség 122° 08' 40,5”, Magasság 0 láb, irány 340 fok.
4. Ha minden igaz, a washingtoni Microsoft-bázisra kerülés...
5. Nyomd le az [Y] billentyűt, majd ugyanezt tedd a numerikus billentyűzeten a [8]-as gombbal az épületbe való manőverezéshez.
6. Odabent az [5]-ös billentyűvel csodálatos (?) fotókat tekinthetsz meg.

F22 Raptor

Nyomd le a [T] billentyűt az üzenetpanel megjelenéséhez, majd írj be az alábbi szavakat:

it's not my fault: küldetés teljesítése

never tell me the odds: láthatatlanság

we can rebuild him: sérülések javítása

there can be only one: sérhetetlenség

i'll be back: fegyverek feltöltése

Grand Theft Auto

Ezeket a szavakat névnek add meg:

itsgallus: összes város, összes pálya

nineinarow: összes város, összes pálya

super well: összes város, összes pálya
iamthelaw: rendőrség kikapcsolása
stevesmates: rendőrség kikapcsolása
itcouldbeyou: 99999999 pont
suckmyrocket: összes fegyver, páncél, börtönelhagyó kártya
istantrum: végtelen élet
6031769: végtelen élet
hate machine: pontszámok növelése
buckfast: a * gombra az összes fegyvert megkapod
porkchairsui: diagnosztikai mód
callmenigel: ???
iamgarypenn: ???
iamnotgarypenn: ???

Kláyik István
(ice@comptech.hu)

Cseppfolyósított zene

Liquid Audio

Zene az interneten? Telefon- vagy zsebrádió-minőség, monó hang, hangkimaradások. Körülbelül ezek azok a legfőbb jellemzők, melyek a legtöbb zenekedvelőnek nemrég még eszébe jutottak a zene világhálón történő terjesztéséről. A jó minőségű, de hatalmas terjedelmű letölthető hangfájlok a hosszú letöltési időből adódó vég nélküli várakozás és az ezekbe szökő telefonszámla miatt a közönséges halandók számára szóba sem jöhetnek.

Az internetes hang történetében jelentős előtérőst jelentett a valós idejű, úgynevezett streaming technika megjelenése. 1995 elejétől egyre újabb és újabb webhelyeket és hallgatókat meghódítottak meg a Progressive Network RealAudio rendszerével kódolt zenei programok. Bár ezek hangzása kezdetben még inkább középhullámú rádióadásra emlékeztetett, a szinte napról napra javuló hangminőség egyre fokozta az internetes zenehallgatók minőségi elvárásait is.

Az 1996 elején Liquid Audio néven alapított társaság teljesen új szemléletet hozott meg az internetes zenésben. Az addig számítástechnikai szakemberek, zenészek és üzletemberek uralta területen az alapító Gerry Kearby személyében nagy tapasztalatu profi hangmérnök jelent meg. Kearby a Liquid Audio legfőbb célkitűzéseként az interneten uralkodó amatőr hangviszonyok radikális általa

kítását nevezte meg. A cél mára lényegében megvalósult. A Liquid Audio vezető szerepet vívott ki magának az elektronikus zenekereskedelemben csakúgy, mint a stúdiók, kiadók és rádióállomások közti hangátvitelben is.

A zenére éhes felhasználó persze nem köteles tudni, hogy és miként kerül a hang a számítógépebe. Egyszerűen csak letölti valamilyen zenét kínáló webhelyről, vagy a Liquid Audio honlapjáról (<http://www.liquidaudio.com>) az ingyenes lejátszóprogramot és a hozzá tartozó kezelőfelületet (Liquid Player), és már válogathat is a felkínált zenészművek közül. A Liquid Audio persze többet kínál, mint a kiválasztott zene lejátszása. Ha a felkínált szám tetszik, teljes egészében, CD-minőségben a felhasználó számítógépre letölthető, illetve írható CD-re (CD-R) rögzíthető. Sajnos mindez nem ingyenes! A rendszer teljes körű használá-

tához úgynevezett Liquid Passporttal kell rendelkezni, mely a felhasználó személyes adatain és hitelkártyaszámán kívül biztonsági kódokat is tartalmaz. A minden részletre kiterjedő biztonsági rendszernek köszönhetően a Liquidien történő kalózkodás gyakorlatilag lehetetlen. A Liquid hálózatról CD-re írt zene észrevétel nélkül elektronikus vízjellet tartalmaz, mely megakadályozza a felvétel további másolását.

Ahhoz persze, hogy a zene épségben kibirja a világhálós utazás során rá váró „gyűrődést”, alaposan fel kell készíteni. Az eredeti mesterszalagról, vagy már kész CD-ről a Liquifier Pro program segítségével kerül a zene olyan állapotba, hogy el lehessen helyezni valamelyik zenei kiszolgálón (szerveren). A Liquid Audio hangminőségének alapja a hangtechnikában ismert, de az interneten korábban nem alkalmazott Dolby Digital tömörítés. A meglehetősen komplex eljárás korántsem tisztán technikai művelet. A tömörítés során a megfelelően megválasztott paraméterek biztosítják, hogy a felhasználó a rendelkezésre álló bármilyen sávzélességgel (28.8k, 56k, ISDN) jó minőségben élvezhesse a zenét. A „cseppfolyósítás” során a zenei fájlok mellé szöveg (dalszöveg, életrajz, további kiadványok ismertetője) és

képanyag is kerülhet. Ezeket a kiegészítő anyagokat a felhasználó minden további erőfeszítés nélkül, a zene lejátszására használt Liquid Playeren keresztül éri el. A Liquifier Pro az elektronikus kereskedelemhez szükséges információkat úgy helyezi el a fájlokban, mint a kereskedelem biztonságát és a másolástól védő kódokat. Végsőként a megfelelő ellenőrzési procedúra után minden további bonyolult FTP program használata nélkül, közvetlenül a Liquifier megfelelő utasításainak segítségével küldhető az egész zenei anyag a Liquid MusicServerre.

A jelenleg Microsoft Windows NT, Sun Solaris vagy Silicon Graphics IRIX szerverre telepíthető kiszolgálóprogram a felhasználóktól érkező igények szerint valós idejű (streaming) jogvédő szervezetekkel is. A kiszolgálóra felvitt zenéhez tartozó valamennyi adat automatikusan egy SQL adatbázisba kerül, melynek segítségével a felhasználó több szempont (szerző, előadó, cím stb.) alapján is kutathat kedvenc zenéje után.

A Liquid technológia alapján újabb és újabb szolgáltatások látnak napvilágot. Az inkább profi felhasználóknak szánt Liquid Express Delivery lényege,

COMDEX
Fall '98

FEDEZZE FEL AMERIKÁT!
KÖLTSÉGBŐL LEÍRTHATÓ KONGRESSZUSI UTAZÁS

Pantaszifkus ajánlat a Las Vegas-i Comdex számítástechnikai kiállításra és konferenciára.
Los Angeles - Las Vegas - Death Valley - Bakersfield - San Francisco
November 13-21-ig 8 nap, 7 éjszaka repülővel, bérlet gépkocsival 194.000 forinttól
Las Vegas
November 16-21-ig 5 nap, 4 éjszaka repülővel, bérlet gépkocsival 177.400 forinttól
További információkért hívja a Computer Technika szerkesztőségében
Báder Csillát vagy Kerepeczky Edinát a 469-3050 telefonszámon vagy a 469-3040 faxon.
Az ár tartalmazza a repülőjegyet, az szállást, a gépkocsi bérlést költséggel,
valamint a poggyászt, a baleset-, a betegség- és casco biztosításokat.

hogy valamennyi, a MusicServeren elhelyezett zeneszám önálló „internetes címet” (URL) kap, melynek segítségével közönségek elektronikus levélhez (e-mail) csatlakozhatnak. Nagy formátumú zenei és filmstúdiók, melyek rengeteg pénzt és időt áldoztak különféle szalagok, kazetták, CD-k ide-oda küldözgetésével (hangpróbák, végleges változatok jóváhagyása, idegen nyelvi szinkron), kitérő örömmel fogadták ezt az új lehetőséget. Független művészek, akik egy-egy új CD-jük megjelenésekor eddig tucatszám küldték a bemutatott példányokat a kereskedelmi rádióállomásoknak, most a Liquid Express Delivery segítségével gyorsabban és a korábbi költségek töredékéért érhetik el céljukat.

A Liquid Express Library olyan hangarchívum megvalósítást teszi lehetővé, mely az interneten keresztül bárholnan elérhető. A filmhez, reklámhoz, vagy színházi előadásához zenét vagy hangeffektusokat kereső szerkesztő a legkülönfélébb szempontok szerint kereshet az adatbázisban. A kiválasztott hangok, zenék meghallgathatók, elfogadásuk esetén – természetesen fizetés után – akár közvetlenül a további hangfeldolgozást végző digitális munkaállomásra is letölthetők.

Bár a vezető lemezkiadók a kalózkodástól félve leginkább vatosan, távolabbról figyelik a digitális zenekereskedelem legújabb fejleményeit, a Liquid Audio partnereinek köre ígéretes sebességgel bővül. Az internet legrégebbi zenei gyűjteménye, az Internet Underground Music Archives közéjük tartozik csakúgy, mint a hollywoodi szuperfilmstúdió, a DreamWorks. Bár a kereskedelmi szakemberek szerint az elektronikus zenekereskedelem a következő években csak néhány százalékos részesedést szerez majd a hanghordozók kereskedelmén belül, a Liquid Audio megjelenése valószínűleg mégis korszakhatárt jelent a zeneterjesztés és -fogyasztás történetében.

Pécsi Ferenc

(peccsif@mail.matav.hu)

Közvetlenül az EU-val

A budapesti városzházáról számítógépeken keresztül lehet decembertől hozzáférni az Európai Unió teljes jogi adatbázisához, történetéhez, intézményeinek adataihoz, aktuális pályázataihoz, állásajánlatokhoz. E központ alkalmas lenne arra is, hogy az Európai Bizottság magyar delegációja sajtótájékoztatókat, rendezvényeket szervezzen itt.

liárd forintot árbevételért ért el – a június végén történt események után először a Miniszterelnöki Hivatal számítógép-beszerezési pályázatát nyerte meg.

A hazai számítógépipar egyik legnagyobb cégének, a székesfehérvári Albacompnak három vezetőjét, Minárovnits János vezérigazgatót, valamint két helyettesét, Gaál Józsefet és Gulyás Pétert a rendőrség 250 millió forintos áfacsalás gyanúja miatt tartóztatta le. Továbbá az is felme-

tel nem töltik be, a cégvezető jogait, míg Minárovnits János sorsa el nem dől, az igazgatóságra ruházzák át. A társaság azóta is indul – és a legtöbbször nyer – a közbeszerzési tendereken, mint például a múlt héten kihirdetett újabb Sulinet-pályázaton.

Több bevétel, kevesebb ember

A Matáv első félévi nyeresége elérte a 28 milliárd forintot, amely 52 százalékos növekedést jelent az előző év ezen időszakához képest. A bevétel 26 százalékkal emelkedett, s ennek fő forrása az, hogy a részvénytársaság ügyfélköre és szolgáltatása bővült. A hangpostával, a hangposta szolgáltatást privát boxszal, a kezelő konferenciahívással, a távszavazással és egy új internet keresőprogrammal rukkoltak ki. A cég egy év alatt több mint 210 ezer új vonalat létesített, s a mobil távközlésből származó bevétel 30 százalékkal, a bérelt vonali és adatátviteli szolgáltatások bevételét 56 százalékkal emelkedett az előző év adataihoz képest. Az ISDN fővonalak száma jelenleg meghaladja az 50 ezret. Ugyanakkor a Matáv-alkalmazottak száma 2 ezer fővel csökkent, így jelenleg 17 ezer körül van.

Notórius rágalmozó?

A székesfehérvári önkormányzat több munkatársra nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmozás és becstelenségek miatt följelentést tett a városi bíróságnál a hivatal egyik alkalmazottja ellen. Nagy Zoltán Péter polgármester ugyanis a közelmúltban nyílt levelet publikált a világhálón, amelyben azzal vádolta az önkormányzat vezetőjét: hozzáállásuk miatt nem valósulhatott meg a székesfehérvári Digital Regia, azaz intelligens város program, A város vezetése helyreigazítást kért a helyi internet-szolgáltatótól, s az meg is szüntette Nagy Zoltán weblapjait. Nagy Zoltán azonban a fejlemlenés ellenére is fenntartja állításait, internetes site-jait pedig új helyen publikálta.

Összeállította: Gece Mariann

HIRDETÉS

**CSAK EGY.
NETWARE 5
A HÁLÓZATI
VILÁGEGYETEM
KÖZEPE**

ALBACOMP DIGITÁLIS

Novell.

Bíznak bennük az ügyfelek

Két hazai cég, az Albacomp Rt. és a Szinvanet Kft. nyerte meg a Sulinet program legutóbbi, kétszer ezer személyi számítógép szállítására kiírt tenderét. Ez már a második nagy pályázat, amelyet az Albacomp megnyert azóta, amióta vezető menedzserei közül előbb hárman, mostanra már csak ketten előzetes letartóztatásban vannak. A társaság – amely az első félévben 4,5 mil-

riárd, hogy a cég által forgalmazott számítástechnikai gépekbe gyengébb minőségű távol-keleti alkatrészeket szereltek, amelyeket a számlákon irországi eredetűnek tüntettek fel. Július 26-án a szolnoki bíróság Minárovnits János és Gulyás Péter előzetes letartóztatását újabb két hónappal meghosszabbította, Gaál Józsefet szabadon engedte.

Az Albacomp augusztus elején megtartott közgyűlése úgy határozott, hogy az alapító okiratban megjelölt cégvezetői tisz-

Ház- és kerttervezés három dimenzióban

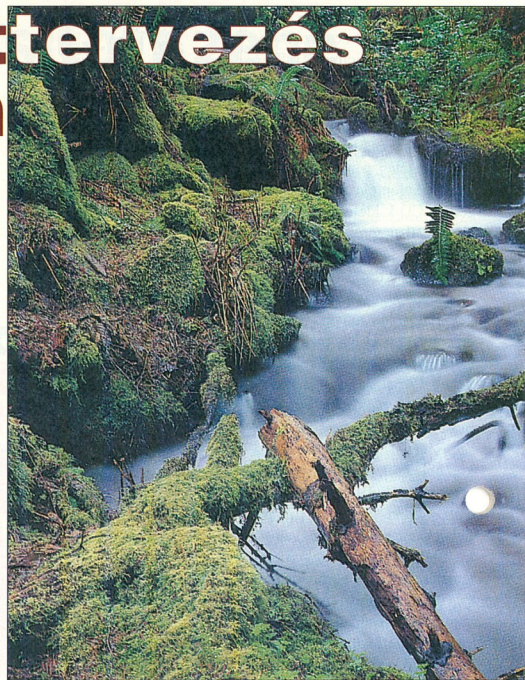
Elédig szegényes képzeletünkre – jobb esetben az építésre – kellett bízunk építőfelében lévő házunk külső és belső dizájnának megtervezését. Álmatlan éjszakákat töltöttünk annak megválaszolásával, hogy vajon a valóságban is tényleg úgy néz majd ki palotánk, ahogyan azt mi elképzeltük. Azután sok esetben jött a kellemetlen meglepetés. Ezt a falat nem oda gondoltuk, az ablakok lehettek volna nagyobbak, a lépcsőfokok túlságosan magasak. E problémák megelőzésére nyújt megoldást a Home Design 3D.

E háromdimenziós lakás- és háztervező program segítségével nemcsak leendő házunk alapbeállításait nézhetjük meg, hanem akár saját terveink alapján is dolgozhatunk. Mód van továbbá arra is, hogy ne csak a külső és belső burkolatok színét változtassuk meg, hanem az égbolt 15 árnyalati beállításáig közül – hajtálatól kezdve a déli napsütésen át egészen a borús, viharosig – a számunkra optimálisat válasszuk ki. A szoftver a külső és belső falak tervezésén túl komplett – több száz darabos – berendezési tárgy-katalógussal is rendelkezik. Így tehát akár azt is megtervezhetjük, hogy a nappa-

liban hol lesz a dohányzóasztal helye, a fürdőben hová tesszük a mosdót és a vécékagylót, sőt azt is eldönthetjük, hogy milyen színű legyen a tapetánk, esetleg a padlónk színe.

Miután mindent sikeresen megterveztünk, csak annyi a dolgunk, hogy körüljárjuk kész házunkat, vagy ha úgy tartja kedvünk, akár madártávlatból is megszemlélhetjük munkánk gyümölcsét. Ezután pedig mindössze az a teendőnk, hogy a kész tervet megmutassuk az építésznek és a lakberendezőnek. A program nemcsak azért használható könnyen és egyszerűen, mert erőforrásigénye a mai átlaghoz képest is meglepően alacsony (P60-as, 8MB memória, standard SVG-kártya), hanem magyar nyelvű súgójának köszönhetően gyakorlatilag minden kérdésünkre azonnal megkapjuk a választ.

Ha úgy adja se unatkozzunk, míg a munkások házunkat építik, elővehetjük 3D-s kertzervező programunkat – Landscape Design 3D –, és a ház körüli sivár környezetet egy csapásra zöldéretté változtathatjuk. A bőséges „növénykönyvtárból” nemcsak azt választhatjuk ki, hogy milyen jellegű növényzetet szeretnénk, hanem arra is lehetősé-



günk van, hogy akár mesterséges tavakat, kerti padokat is elhelyezünk kertünkben. Ha pedig kétségeink lennének arra vonatkozóan, hogy a még kicsiny bokrunk vajon kifejlődése után nem vesz-e túl sok fényt el előlünk, vagy milyen mértékben zavarja kilátásunkat, egy kattintás, és máris szemtanúi lehetünk növényeink fejlődésének.

A növekedési ütem megadásával egyébként arra is lehetősé-

günk nyílik, hogy láthassuk, miként néz ki kertünk néhány év múlva. Ha még ez sem elég, akár körbe is járhatjuk privát kis paradicsomunkat, megtudhatjuk, hogy a felettünk elhaladó repülőgépek mit látnak (majd ebből a szépségből. A program kezelését a magyar nyelvű súgón túl a logikusan felépített menü- és ikonrendszer is segíti.

Klátyik István
(ice@comptech.hu)



Kürtölő



Az egyik vezető informatikai cég zürichi központjában az igazgató leendő ügyfeleit kalauzolta, és a többi nagyszerű megoldással együtt bemutatta működés közben a nagy biztonságú adattároló szekrényt (RAID ARRAY) is. A működő rendszerből kihúzott egy fiókot: tessék, nézzék, a mi rendszerünk még így is működik!

Sajnos a fiók kihúzása előtt valaki más már kihúzott egy másik fiókot, és ez így már sok volt – a rendszer hibajelzést adott. A központ vezetője ekkor lekapcsolta a hálózatról az adattároló szekrényt, visszadugta a fiókot,

majd ismét bekapcsolta. Ezt az adattárolót sok minderre felkészítették, de erre a cselekvéssorozatra nem. Hibajelzéssel végleg leállt, és az európai központ működésé megbénult.

Hozzáink 12 órán belül érkezett meg a berendezés. 16 GB adatot lehetett helyreállítani vagy elveszteni. Sok szerencsés körülmény összejátszása révén az európai központ 80 órás kiesés után ismét működőképessé vált. A veszteség dollárban hét számjegyű volt.

Az adatmentési feladatok megoldásában szerzett tapasztalatunk azt mutatja, hogy a katasztrófahelyzetek csaknem fele emberi hibá-

ra vezethető vissza. Hasonló felelősség terhelte az atomreaktor vagy az utasszállító repülőgépek irányítóját. Csak hogy ók, mielőtt a valódi rendszer irányíthatnák, szimulátorban próbálják ki alkalmasságukat. A szimulátor itt nemcsak rutinfeladatokat begyakorlására szolgál, hanem arra is, hogy ellenőrizhessék a különleges helyzetekben hozott döntéssorozatok helyességét, és gyakorlatilag a hibátlan cselekvéssorozat lehető leggyorsabb végrehajtását.

A zürichi központ vezetője, tanulva a történetből, felkért bennünket: tartsunk rendszeres felkészítő oktatót neki és kollégáinak a katasztrófahelyzetek elkerülésének és tülésséneke gyakorlati tudnivalóiról. Így született meg a mi szimulátorunk. Erről majd legközelebb.

Kürti Sándor
(sander.kurti@kurt.hu)

Hirdessen az interneten, a Népszabadság Online-on!

NÉPSZABADSÁG Online

MAGYARORSZÁG EGYIK LEGOLVASOTTABB WEB-SITE-JA

NÉPSZABI ONLINE

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium 1997 tavaszán pályázatot írt ki minden magyarországi középiskola, 200 általános iskola és 20 pedagógiai intézet bekapcsolására az internetbe. A pályázat keretében már az idén több száz iskola kerül be a hálózatba. A rendszer teljes kiépítésének határideje: 1998. augusztus 31.

A Népszabadság honlapján mindenki könnyen megtalálhatja a Népszabi Online-t. Ezen belül minden eszköz együtt van az iskolaújság alapításához, szerkesztéséhez, írásához. Fel lehet keresni az összes többi suliujságot, lehet böngészni, hozzászólni a többiek írásaihoz. Természetesen hirdetni is lehet a Népszabi Online-on, igen jól és pontosan meghatározható célközönséget elérve, hiszen akár egy adott iskolát az

Az internet

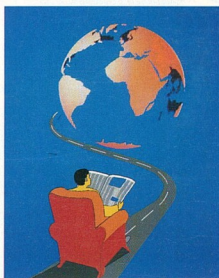
Az internet az utóbbi években minden vártakozást felülmúló növekedésnek indult. Már nem csupán informatikusok, kutatók járték szerte, hanem önálló médium is. A világhálózat fejlődése annyira felgyorsult, hogy egy internetes szolgáltatás üzemeltetése már nem technikai, hanem tartalmi kérdés. Ebben a szellemben indult útjára a Népszabadság Online, amely mára a magyar nyelvű internet-szolgáltatók közül az egyik legjelentősebbé vált. A Népszabadság Online már nem csupán „elektronizált” napilap, hanem önálló online-kiadvány, azaz

határtalan

naprakész, gyors

multimédia

interaktív

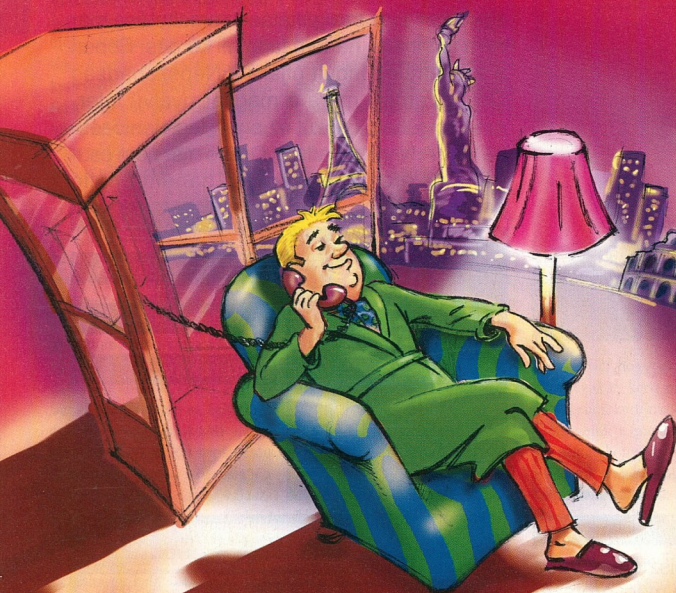


országon belül is ki lehet választani. Az árak megegyeznek a Népszabadság Online rovat címlapján, illetve a rovatokon belüli tarifákkal.

Termékmenedzser: Péli Árpád
Telefonszám: 250-1680/208 és 06 (30) 245-448 Fax: 368-9857
E-mail: pelia@nepszabadsag.hu

A Világkártyával mindénhol otthon van

LOWE | G&K



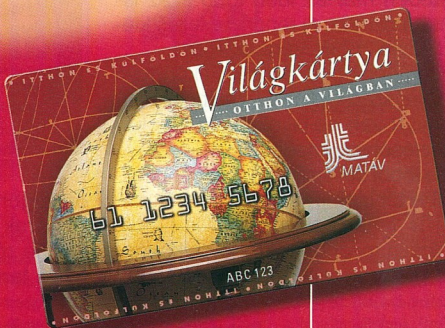
A MATÁV Világkártyával bárhol* otthon érezheti magát, hiszen hitelbe beszélhet a világ bármely tóné üzemmódu nyomógombos telefonjáról, még arról is, amelyik nem kártyás. Vagyis ezentúl úton-útfélen minden segédeszköz (például pénz) nélkül kényelmesen telefonálhat külföldön belsőhívás egyaránt. A hívások díja a telefonszámláján jelenik meg, így utólag fizet itthon, forintban. És még valami: telefonszámláját szigorúan titkos kód védi a hamiskártyásoktól, mert az Ön kártyáját csak az használhatja, akinek a kódot elárulta. Hívja otthonát a MATÁV Világkártyával! Magyarországon a MATÁV Világkártya a legkedvezőbb tarifájú hívókártya.

Vegye át MATÁV Világkártyáját a MATÁV ügyfélszolgálati irodáiban! A MATÁV Világkártya használatáról tájékoztatjuk az ügyfélszolgálati irodákban és a Zöld számon.

* Magyarországon MATÁV-területen és további harminchét országban használhatja a MATÁV Világkártyát

Rendelje meg a Zöld számon
és postán elküldjük Önnek!

MATÁV Világkártya



MATÁV Világkártya információs Zöld szám:

06 80 424 424

Egymás közt


MATÁV